

ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

За сучасних умов нестабільного розвитку економіки України все частішають факти безробіття, низького рівня доходів населення, що призводить до підвищення рівня соціальних ризиків та появи додаткової кількості незахищених верств населення. З таких обставин важливим залишаються питання надання гідного соціального захисту населення.

Діюча система соціального захисту населення України має багато недоліків, що потребують удосконалення. Найважливішим серед яких вважають значну кількість пільг на державні послуги, що мають значне навантаження на державний бюджет.

Пільги виникли і прийшли в нашу державу ще з радянських часів. Їх використання не властиве умовам ринкової економіки. Вони не покращують матеріальний стан громадян, а тільки виокремлюють окремі категорії громадян, які мають певні заслуги перед країною[1]. Ми вважаємо, Україна має відмовитися від такого елемента системи соціального захисту.

Крім того, варто звернути увагу на те, що об'єктивною та досі не вирішеною проблемою на сьогоднішній день залишається – відсутність соціального захисту населення України подорожуючого за кордон, зокрема в країни СНД. Складні економічні умови, які характерні для трансформаційної економіки, тісні економічні, дружні та родинні зв'язки спонукають населення України часто від'їздити до країн СНД. Разом з тим, чинники небезпеки здоров'ю людини існують завжди, незалежно від того, здійснюється поїздка по туристичній путівці (коли страхування є обов'язковим) чи самотужки. Потреба у медичному обслуговуванні громадян, які не мають полісу туристичного страхування, наштовхується на суто фінансову проблему: яким чином буде оплачена медична допомога зарубіжних (українських) громадян. Адже, наприклад, у Росії введено обов'язкове медичне страхування, згідно якого медична допомога надається безоплатно тільки російським громадянам. Така ситуація існує й в Білорусі на відміну від України.

Для того, щоб забезпечити соціальний захист населення України на випадок втрати здоров'я за кордоном пропонуємо реалізувати пілотний проект (з відповідним законодавчим забезпеченням): введення на договірних основах обов'язкового медичного страхування подорожуючого між країнами СНД і Україною, по наданню медичної допомоги через Медичне страхове бюро, яке пропонується створити.

При перетині кордону України власним транспортним засобом Митна служба має прослідкувати наявність у кожної особи оформленого страхового полісу - «обов'язкової медичної картки подорожуючого за кордон». В випадку перетину кордону літаком, поїздом,

автобусом та будь-яким іншим видом транспорту, окрім власного, необхідно у вартість білету включати страховий платіж, який передбачає видачу «обов'язкової медичної картки подорожуючого за кордон». Наявність цього полісу є обов'язковою умовою для отримання дозволу на перетин кордону громадянами як України, так й країн СНД.

Запропонована «обов'язкова медична картка подорожуючого за кордон» дасть можливість покрити всі витрати на лікування (стаціонарне, амбулаторне), придбання лікарських препаратів, отримання медичних послуг, перевезення транспортом швидкої допомоги, а також у випадку смерті - репатріацію тіла загиблого на батьківщину.

Запропонований проект «Обов'язкова медична картка подорожуючого за кордон» передбачає:

- 1) створення Національного Медичного страхового бюро, до якого входять всі страховики, що здійснюють обов'язкове медичне страхування подорожуючого за кордон;
- 2) обов'язкове медичне страхування осіб, що перетинають кордон власної держави для відвідування країн СНД на певний термін (до 90 діб);
- 3) наявність відповідної законодавчої бази, що регламентує діяльність страховиків.

Медичне страхове бюро (МСБ) – це єдине об'єднання страхових організацій країни-учасниці проекту, яке буде діяти з метою гарантування виконання зобов'язань учасників об'єднання за договорами медичного страхування подорожуючих громадян країни-члена проекту за кордон власної держави до інших країн - членів проекту.

Члени даного бюро мають відраховувати в Фонд страхових гарантій, що створений при МСБ, 45-55 % страхових премій за договорами медичного страхування «Обов'язкова медична карта подорожуючого за кордон». Бюро в свою чергу, забезпечить своєчасне та якісне врегулювання страхових випадків за цими договорами. За рахунок фонду страхових гарантій усі члени МСБ зможуть вчасно здійснити виплати при необхідності лікування хворого за кордоном, надання медичних послуг, репатріацію особи на батьківщину у випадку смерті.

Отже, з метою удосконалення соціального захисту ми пропонуємо обрати суто ринкові форми його реалізації, а саме, відмовитись від пільг, реалізувати запропонований проект щодо введення обов'язкового медичного страхування подорожуючого між країнами СНД і Україною, по наданню медичної допомоги через Медичне страхове бюро, що дасть змогу забезпечити соціальний захист населення подорожуючого в країни СНД.

Список літератури

1. Тураєв В.О., Курінна А.О. Державна система соціальних пільг в Україні та її недоліки, переваги адресного надання пільг [Електр. ресурс]. - Режим доступу: http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/450/1/Vicnyk_171_.pdf